

Vil ha klare linjer for syke fanger

Når leger og fengselsledelse krangler om en fange er for syk for fengsel, er det ingen som kan avgjøre hvem som har rett. Det vil psykiater Karsten Kronholm endre.

LIV SOLLI OKKENHAUG
TOR HØVIK (foto)
liv.okkenhaug@bt.no

– Hvis det ikke oppsto konflikter mellom fengselshelsetjenesten og fengselsadministrasjonen av og til, hadde noe vært galt. Problemet er at det ikke finnes noe formelt klageorgan med mandat til å behandle slike konflikter, sier psykiater Karsten Kronholm.

Han påpeker at helsepersonell og fengselsledelse forholder seg til ulike regelverk, og har ulik tankegang.

– Fengselsledelsen har som hovedformål at dømte soner straffen sin, mens helsepersonellens mål er å forsyne de innsatte med optimale helsetjenester. Da må det nødvendigvis oppstå konflikter, sier Kronholm.

Anmeldte fengselsleder

Nylig var han en av 28 personer som anmeldte en tidligere fengselsleder ved Tromsø fengsel til Riksadvokaten for dokumentfalsk, i forbindelse med at en innsatt hadde forsøkt å ta sitt eget liv. Den innsatte ble tilbakeført til fengselet fra psykiatrisk sykehus, stikk i strid med fengselslegens råd.

– Denne saken er et eksempel på en konflikt der en uavhengig instans burde behandle saken og plassert ansvaret, etter å ha hørt begge parters syn, sier Kronholm.

Han ser for seg en ordning etter modell av kontrollkommisjonene som avgjør konflikter om tvangsbehandling i psy-

fakta

Karsten Kronholm

- Psykiater, jobber ved Bergensklinikkene
- Jobbet i Helsedirektoratet da ansvaret for helsetjenesten i fengslene i 1987 ble overført fra fengslene til kommunehelsetjenesten, og var med på å utarbeide den første faglige veilederen for helsepersonell i fengslene.
- Norges representant i et WHO-prosjekt om fengselshelsetjenester i Europa.

kiatrien – eller at disse allerede eksisterende kommisjonene får utvidet sitt mandat til også å avgjøre konflikter mellom fengselsledelse og helsepersonell.

Støtter forslag

Kronholm får støtte fra Svein-Erik Ekeid, pensjonert spesialist i samfunnsmedisin. Ekeid har ledet arbeidet med en pågående oppdatering av Helsedirektoratets veileder for helsepersonell i fengslene.

– Vi har ikke tatt dette forslaget inn i veilederen, for det er en sak som ikke kan avgjøres av helsemyndighetene alene. Men Helsedirektoratet er klar over problemstillingen. Det burde komme på plass en instans som

FORESLÅR KOMMISSJON: – Fengselsledelse og helsepersonell har ulik tankegang og ulike forskrifter. Da må det oppstå konflikter, sier psykiater Karsten Kronholm.

kan avgjøre slike konflikter, sier Ekeid.

I dag kan helsetjenesten i fengslene bringe konfliktsaker videre til Helsetilsynet for vurdering, mens fengselsledelsen kan sende saken oppover i systemet til regionledelsen i Kriminalomsorgen.

– Men selv om Helsetilsynet er enig med legen, trenger ikke det å ha gjennomslagskraft overfor fengselsmyndighetene, sier Ekeid.

Tviler på kommisjon

Overlege Olav Ervik ved helseavdelingen i Bergen fengsel tror ikke en kommisjon er veien å gå.

– Jeg tror det å bruke de systemene vi har i dag, vil være

nok. Men dette er absolutt en problemstilling begge parter bør være oppmerksom på. Uenigheter oppstår også hos oss, selv om vi i Bergen fengsel har et svært godt samarbeid. Vi har ikke hatt den type konflikter som i saken fra Tromsø, sier han.

Ervik har deltatt i arbeidet med forslag til ny veileder for fengselshelsetjenesten. Der anbefales det at alle fengsler får en egen overlege, som har jevnlig kontakt med fengselsledelsen.

– Slik har vi det i Bergen i dag, og jeg tror vi unngår mange konflikter på den måten. Det kan være mye større grobunn for konflikter dersom fengselsleder og lege sjelden møtes, men i

stedet skriver brev til hverandre, sier Ervik.

Vil gjennomgå rutiner

Justisdepartementet mener saken fra Tromsø fengsel reiser problemstillinger som bør vurderes nærmere.

– Vi ønsker blant annet å se nærmere på gjeldende rutiner for samarbeidet mellom kriminalomsorgen og fengselshelsetjenesten. Målet er å få avklart hvorvidt kriminalomsorgens, helsevesenets og ikke minst innsattes behov i dag blir ivaretatt på en god nok måte, sier Sissel Kofoed, avdelingsdirektør i Kriminalomsorgsavdelingen. Det har ikke lyktes BT å få en kommentar fra Helsedirektoratet til denne saken.

Kan boligen din selv betale for vedlikeholdet?

SeniorLån gir muligheter

Er du over 60 år og har helt eller nesten gjeldfri bolig? Da kan du frigjøre deler av sparepengene dine som er bundet opp i boligen, uten å betale verken renter eller avdrag så lenge du bor der.

Ring 08020 eller se www.bnbank.no

